

DANIÈLE NOUY

Valvontaelimen puheenjohtaja

ECB-PUBLIC

Frankfurt am Mainissa 24.3.2016

Ohjeet merkittävän luottoriskin siirron tunnustamismenettelystä

Merkittävien laitosten johdolle

I. OIKEUDELLINEN TAUSTA

Neuvoston asetuksen (EU) N:o 1024/2013¹ ([YVM-asetus](#)) 4 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaan EKP:n tehtävänä on varmistaa, että noudatetaan 4 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja säädöksiä, joilla luottolaitoksille asetetaan vakavaraisuusvaatimuksia.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 575/2013² ([vakavaraisuusasetus](#)) ja erityisesti sen 243 ja 244 artiklassa säädetään edellytyksistä, joiden täyttyessä alullepanevan laitoksen (alullepanijan) voidaan katsoa toteuttaneen merkittävän riskinsiirron. Muissa [vakavaraisuusasetuksen](#)³ artikloissa sekä [merkittävistä luottoriskin siirrosta annetuissa EPV:n ohjeissa](#) (EBA/GL/2014/05)⁴ on tarkempia säännöksiä tunnustamisprosessista⁵.

¹ Neuvoston asetus (EU) N:o 1024/2013, annettu 15 päivänä lokakuuta 2013, luottolaitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille (EUVL L 287, 29.10.2013, s. 63).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1).

³ Ks. etenkin 245, 247 ja 248 artikla, samoin kuin 249 ja 250 artikla (synteettinen arvopaperistaminen). Sovellettavia tai asiaan liittyviä artikloita voi olla muitakin.

⁴ EPV:n ohjeet asetuksen 575/2013 243 ja 244 artiklassa tarkoitettusta merkittävistä luottoriskin siirrosta (EBA/GL/2014/05), annettu 7. heinäkuuta 2014.

II. SOVELTAMISALA

Näissä ohjeissa määritetään menettely, jota Euroopan keskuspankin asetuksen (EU) N:o 468/2014 (EKP/2014/17)⁶ (YVM-kehysasetus) 2 artiklan 16 kohdassa tarkoitettujen merkittävien valvottavien yhteisöjen tulee noudattaa voidakseen katsoa, että niiden alulle panemissa arvopaperistamistransaktioissa on siirretty merkittävä luottoriski.

EKP suosittelee, että laitokset noudattavat näitä ohjeita kaikkien niiden julkaisemisen jälkeen toteutettavien arvopaperistamistransaktioiden osalta.

Näitä ohjeita päivitetään aina tarvittaessa.

III. ILMOITUS ARVOPAPERISTAMISTRANSAKTIOISTA, JOIDEN OSALTA MERKITTÄVÄN LUOTTORISKIN SIIRTO KATSOTAAN TAPAHTUNEEKSI TAI JOIDEN OSALTA ALULLEPANIJAT HAKEVAT LUPAA KATSOA MERKITTÄVÄN LUOTTORISKIN SIIRTO TAPAHTUNEEKSI

III.1 Alullepanijoiden ilmoitus transaktioista

Jos alullepanija on käynnistänyt tai aikoo käynnistää arvopaperistamisprosessin, jonka osalta se aikoo joko

- (i) katsoa merkittävän luottoriskin siirron tapahtuneeksi vakavaraisuusasetuksen 243 artiklan 2 kohdan tai 244 artiklan 2 kohdan mukaisesti tai
- (ii) hakea vakavaraisuusasetuksen 243 artiklan 4 kohdan tai 244 artiklan 4 kohdan mukaista lupaa,

alullepanijan tulee ilmoittaa aikomistaan toimista EKP:lle vähintään kolme kuukautta ennen suunnitellun transaktion päätöspäivää.

⁵ Ks. etenkin EPV:n ohjeiden IV osasto – Alullepanijoita koskevat vaatimukset.

⁶ Euroopan keskuspankin asetus (EU) N:o 468/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, kehyksen perustamisesta yhteisen valvontamekanismin puitteissa tehtävälle yhteistyölle EKP:n ja kansallisten toimivaltaisten viranomaisten välillä sekä kansallisten nimettyjen viranomaisten kanssa (YVM-kehysasetus) (EKP/2014/17) (EUVL L 141, 14.5.2014, s. 1).

Ilmoitus on toimitettava EKP:lle sähköisessä muodossa seuraavasti:

- kaikki alullepanijat toimittavat ilmoituksen osoitteeseen: srt_notifications@ecb.europa.eu

- lisäksi kukin alullepanija toimittaa ilmoituksen yhteisen valvontaryhmänsä koordinaattorille.

Alullepanijoiden, jotka aikovat katsoa merkittävän luottoriskin siirron tapahtuneeksi vakavaraisuusasetuksen 243 artiklan 2 kohdan tai 244 artiklan 2 kohdan mukaisesti, on lisäksi liitettävä ilmoitukseensa lausuma, jossa ne sitoutuvat ottamaan täyden vastuun siitä, että toteutettu transaktio täyttää vakavaraisuusasetuksen 243 artiklan 2 kohdassa tai 244 artiklan 2 kohdassa säädetyt ehdot.

Alullepanijoiden toivotaan myös täsmentävän, miltä osin transaktio on samanlainen kuin saman laitoksen aiemmin alullepanema transaktio. Jos transaktio poikkeaa aiemmasta vain hieman, muutokset pyydetään yksilöimään.

III.2 Alullepanijoilta pyydetyt tiedot

Kohdassa III.1 kuvatun ilmoituksen lisäksi alullepanijoiden toivotaan toimittavan EKP:lle liitteessä I mainitut transaktiota koskevat tiedot tai ainakin luonnostelman niistä.

Liitteessä I esitetty luettelo ei ole tyhjentävä, ja EKP voi myös pyytää laitosta toimittamaan muita transaktion arvioimiseksi tarvittavia tietoja, jotka voivat liittyä esimerkiksi yksittäisen transaktion erityispiirteisiin.

Kun transaktio on saatu päätökseen, alullepanijan tulisi toimittaa myös lopulliset versiot kaikista asiakirjoista ja liitteessä I mainituista tiedoista viimeistään 15 päivää transaktion päätöspäivän jälkeen.

IV. EKP:N TEKEMÄ ARVIOINTI

Kun alullepanija hakee vakavaraisuusasetuksen 243 artiklan 4 kohdan tai 244 artiklan 4 kohdan mukaista lupaa, merkittävää luottoriskin siirtoa ei katsota tapahtuneeksi ennen EKP:n antamaa yksittäispäätöstä.

Koska merkittävää luottoriskin siirtoa koskevien edellytysten on täytyttävä jatkuvasti arvopaperistamistransaktion juoksuajan loppuun saakka, EKP arvioi jatkuvasti sellaisia

Sivu 3/9

arvopaperistamistransaktioita, joihin liittyen alullepanija hakee lupaa katsoa merkittävä luottoriskin siirto tapahtuneeksi, jotta alullepanijan vakavaraisuusvaatimukset voidaan määrittää.

Jos arvioinnin missä tahansa vaiheessa todetaan, että merkittävän luottoriskin siirron edellytykset eivät täyty, ja EKP antaa asiasta päätöksen, laitoksella ei ole pääomavaatimusten laskennassa oikeutta soveltaa arvopaperistettujen vastuiden osalta vakavaraisuusasetuksen kolmannen osan II osaston 5 luvun 3 jaksoa (riskipainotettujen vastuuerien yhteismäärän laskeminen).

V. MERKITTÄVÄN LUOTTORISKIN SIIRRON JATKUVA VALVONTA

Alullepanijoiden tulisi täyttää arvopaperistamistransaktioihin liittyvästä merkittävästä riskinsiirrosta annettujen EPV:n ohjeiden 12 kohdassa asetetut vaatimukset ja noudattaa soveltuvien osien lisäksi myös ohjeiden 2 osan määräyksiä.

Alullepanijoiden on suositeltavaa toimittaa EKP:lle vähintään neljännesvuosittain oheisen liitteen I kohdissa B ja C mainitut tiedot (näiden ohjeiden kohdassa III.1 ilmoitetulla tavalla) jokaisesta arvopaperistamistransaktiosta, johon sovelletaan vakavaraisuusasetuksen 245 artiklaa (riskipainotettujen vastuuerien yhteismäärän laskeminen). Tiedot tulisi toimittaa lomakkeella C 14.00 komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 680/2014⁷ mukaisesti. Seuraavat tiedot tulisi toimittaa suoraan yhteiselle valvontaryhmälle:

- kohdan B alakohdissa 2, 3, 6 ja 7 tarkoitetut tiedot sekä

- kohdan C alakohdassa 4 tarkoitetut tiedot.

Tietojen täydennykseksi tulisi myös toimittaa sijoittajaraportteja tai muita vastaavia asiakirjoja.

Lisäksi alullepanijoiden tulisi viipymättä ilmoittaa EKP:lle tapahtumasta, joka vaikuttaa tai saattaa todennäköisesti vaikuttaa siihen, tapahtuuko tiettyyn transaktioon liittyvä merkittävä luottoriskin siirto tosiasiallisesti. Tällä velvoitteella ei rajoiteta vakavaraisuusasetuksen 248 artiklassa säädettyjen epäsuoraa tukea koskevien ehtojen soveltamista.

VI. EPÄVIRALLINEN YHTEYDENPITO ENNEN LIIKKEESEENLASKUA

Kun arvopaperistamistransaktiosta on ilmoitettu EKP:lle, alullepanijan ja sitä valvovan yhteisen valvontaryhmän edustajat voivat epävirallisesti keskustella kyseessä olevan instrumentin erityispiirteistä.

Tällaista epävirallista keskustelua ei pidä tulkita nimenomaiseksi tai implisiittiseksi luvaksi katsoa merkittävä luottoriski siirretyksi eikä vahvistukseksi sille, että transaktio täyttää merkittävän luottoriskin siirron ehdot.

Ystävällisin terveisin

[allekirjoitus]

Danièle Nouy

⁷ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 680/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 mukaisista laitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää raportointia koskevista teknisistä täytäntöönpanostandardeista (EUVL L 191, 28.6.2014, s. 1).

LIITE I: EKP:LLE TOIMITETTAVAT TIEDOT⁸

Alullepanijan tulisi toimittaa kaikki seuraavissa kohdissa määritetyt tiedot, jotka perustuvat transaktion asiakirjoihin⁹ tai alullepanijan sisäisiin arvioihin ja tietojärjestelmiin.

A. Transaktion yleiset tiedot

1. Transaktion tyyppi (perinteinen tai synteettinen arvopaperistaminen vakavaraisuusasetuksen 242 artiklan määritelmien mukaan).
2. Säännökset, joihin alullepanijan ilmoitus merkittävän luottoriskin siirrosta perustuu, ja soveltuvin osin alullepanijan ilmoitus siitä, että transaktio täyttää vakavaraisuusasetuksen 243 artiklan 2 kohdan tai 244 artiklan 2 kohdan ehdot, sekä selvitys ehtojen täyttymisestä.
3. Transaktion nimellisarvo euroina.
4. Transaktion painotettu keskimääräinen elinaika ja arvopaperistettavien vastuiden pisin juoksuaika.
5. Transaktion alkuperäinen esite tai sijoittajadokumentaatio sekä mahdolliset lisätiedot erityisesti transaktion rakenteesta (eri etuoikeusluokkien määrä, koko, etuoikeusjärjestys ja tiheys sekä kiinnittämisen- ja irrottamispisteet, mukaan lukien kaikki luottokelpoisuuden parantamisjärjestelyt, kuten vastikkeelliset tai muut kuin vastikkeelliset varantotilit, joidenkin perinteisten arvopaperistamisten yhteydessä tietyille etuoikeusluokille annettavat vastikkeelliset tai muut kuin vastikkeelliset takaukset sekä likviditeettisopimukset) ja erittely kaikista sekä omassa taseessa säilytetyistä että kolmansille osapuolille siirretyistä arvopaperistamispositioista.
6. Sellaisille sijoittajille ensimarkkinoilla myyty määrä, joilla on vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 38 kohdan määritelmän mukainen läheinen sidonnaisuus alullepanijaan.
7. Jos kyseessä on yksityisesti toteutettu transaktio, potentiaalisten/todellisten sijoittajien nimi, tyyppi, oikeudellinen muoto ja sijoittautumismaa sekä tieto siitä, onko jollakin sijoittajalla läheinen sidonnaisuus alullepanijaan.

⁸ EPV:n ohjeet arvopaperistamistransaktioihin liittyvästä merkittävästä riskinsiirrosta, 11 kohdan 1 alakohta.

⁹ Joko luonnoksiin (ennen transaktion päätökseen saamista) tai lopullisiin asiakirjoihin (transaktion päätökseen saamisen jälkeen).

B. Arvopaperistettujen vastuiden tiedot

1. Arvopaperistettujen vastuiden tyyppi/tyypit ja omaisuuserälaji(t).
2. Alullepanijan on toimitettava kohde-etuussalkusta/viitesalkusta täydelliset tiedot joko lainakohtaisesti tai yksityiskohtaisina ositustaulukkoina (sen mukaan, onko kohde-etuussalkku hyvin hajautettu vai liittyykö siihen keskittymäriski), ja lisäksi on toimitettava tiedot arvopaperistettaviksi valittujen vastuiden valintamenetelmästä.
3. Liikkeeseenlaskun rahayksikkö tai -yksiköt ja arvopaperistettujen vastuiden rahayksikkö tai -yksiköt.
4. Viitesalkun koko euroina.
5. Arvopaperistetun salkun riskipainotettujen vastuuerien yhteismäärät ennen arvopaperistamista.
6. Jos alullepanija käyttää varavaraisuusasetuksen 262 artiklassa tarkoitettua valvontaviranomaisen kehittämää arviointimallia, ilmoitetaan K_{IRB} eli arvopaperistetuista vastuista aiheutuva pääomavaatimus laskettuna sisäisten luottoluokitusten menetelmällä ikään kuin vastuuta ei olisi arvopaperistettu.
7. Odotettujen tappioiden ja odottamattomien tappioiden määrä ja prosenttiosuus sekä niiden määrittämismenetelmä erityisesti niiden alullepanijoiden kohdalla, jotka eivät käytä sisäisten luottoluokitusten menetelmää.

C. Arvopaperistamispositioiden tiedot

1. Koko arvopaperistamispositiolla laskettu riskipainotettujen vastuuerien yhteismäärä sekä sen laskentamenetelmä (standardimenetelmä pankeille, jotka eivät käytä sisäisten luottoluokitusten menetelmää; sisäisiin luottoluokituksiin perustuva arviointimalli tai valvontaviranomaisen kehittämä arviointimalli sellaisille sisäisten luottoluokitusten menetelmää käyttäville pankeille, joiden malli on hyväksytty niiden saamisloukkien osalta, joihin arvopaperistetut vastuut kuuluvat).
2. Alullepanijan taseessaan pitämiin arvopaperistettuihin vastuisiin liittyvien pääomavähennysten määrä.
3. Alullepanijan siirtämän riskin suuruus suhteessa sen arvopaperistamisen jälkeen laskettuihin riskipainotettuihin vastuueriin.
4. Kolmansille osapuolille siirrettyjen positioiden kiinnittämisen- ja irrottamispisteet.

D. Muut transaktioon liittyvät seikat

1. Missä määrin ja millä tavoin alullepanija noudattaa vakavaraisuusasetuksen 405 artiklan säilyttämisvaatimusta; erityisesti säilyttämistapa täsmennettävä.
2. Mahdolliset erityispiirteet ja niitä koskevat säännöt, erityisesti:
 - a. uudistettavat poolirakenteet eli rakenteet, joissa uusia vastuita voidaan lisätä arvopaperistamispooliin sen sulkemishetken jälkeen transaktion juoksuajan loppuun asti;
 - b. ennenaikaista kuoletusta koskevat ehdot;
 - c. arvopaperistettujen vastuiden diskonttokorko;
 - d. alullepanijan takaisinlunastusoptiot (*time call* tai *clean-up call*);
 - e. hintaero;
 - f. alullepanijan veloitteet tai oikeudet ostaa takaisin arvopaperistettuja vastuita;
 - g. mahdolliset muut arvopaperistettujen vastuiden tai transaktion kehitykseen liittyvät laukaisevat tekijät;
 - h. perinteisen arvopaperistamisen osalta erillisyyhtiölle myönnetyt likviditeettisopimukset tai luottojärjestelyt ja mahdolliset muut liiketoimet, jotka voidaan katsoa vakavaraisuusasetuksen 248 artiklassa tarkoitetuksi alullepanijan antamaksi epäsuoraksi tueksi.
3. Perinteisten arvopaperistamisten osalta pätevän oikeudellisen neuvonantajan vahvistus siitä, että arvopaperistetut vastuut ovat järjestelyn myötä alullepanijan ja sen velkojien ulottumattomissa myös konkurssin ja konkurssihallinnon aikana.
4. Synteettisten arvopaperistamisten osalta pätevän oikeudellisen neuvonantajan vahvistus siitä, että luottosuoja on täytäntöönpanokelpoinen kaikilla asiaankuuluvilla lainkäyttöalueilla.
5. Arvopaperistettujen vastuiden keskittyminen eriteltynä seuraavien kriteerien mukaan: alkuperämaa, saamisluokka, toimiala ja takaisin maksamatta oleva määrä (osuus kaikkien arvopaperistettujen vastuiden yhteenlasketusta takaisin maksamatta olevasta määrästä).
6. Alullepanijan tulee toimittaa täydelliset tiedot mahdollisista määräajoin tehtävistä valuuttakurssin tarkistuksista sekä asiaankuuluvat tiedot valuuttakurssiriskin hallinnasta ja siltä suojautumisesta.

Lisäksi alullepanijan tulee toimittaa seuraavat asiakirjat:

7. Transaktion taloudellinen perustelu alullepanijan näkökulmasta.
8. Tiedot laitoksen sisäisestä, sen hallinnon sekä riskinhallintaperiaatteiden ja -järjestelyjen mukaisesta transaktion hyväksymisprosessista.
9. Kuvaus alullepanijan taseeseen jäävistä riskeistä.

10. Asiakirja, jossa täsmennetään transaktioon sovelletut merkittävän luottoriskin siirron periaatteet. Erityisesti on käytävä ilmi, miten alullepanija varmistaa, että merkittävä luottoriski on koko ajan tosiasiallisesti siirretty.
11. Tiedot ulkoisten luottoluokituslaitosten arvopaperistamispositioille antamista luokituksista tai selvitys siitä, miksi ulkoisia luokituksia ei ole pyydetty osalle arvopaperistamispositioista tai kaikille niistä.
12. Kerrytettävän rahavirran mallinnus transaktion koko juoksuajalta; erilliset mallinnukset määräajan päästä tehtävää takaisinlunastusta (*time call*) koskevan option ja muiden sellaisten optioiden käytöstä, jotka vaikuttavat transaktion lopulliseen juoksu-aikaan.
13. Vain synteettisten arvopaperistamistransaktioiden osalta: arvio siitä, miten suojaus noudattaa vakavaraisuusasetuksen 247 artiklan vaatimuksia, sekä oikeudellinen dokumentaatio niistä instrumenteista, joilla luottoriski on tosiasiallisesti siirretty (etenkin jos luottoriskin siirto on toteutettu luottoriskinvaihtosopimuksella).